

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
TÜRKİYE İŞ KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

DİYARBAKIR İLİ

2007 YILI

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI SONUÇ RAPORU

ARAŞTIRMANIN KAPSAM VE AMACI

İşgücü piyasasında mevcut durumu ve değişimleri tespit ederek, bunların işgücü ihtiyacı üzerindeki etkilerini ortaya çıkarmak amacıyla kurumumuz tarafından işgücü piyasası araştırmasının yapılması kararlaştırılmış ve bu amaçla “*İşgücü Piyasası Bilgileri Soru Kağıdı*” geliştirilmiştir.

“İşgücü Piyasası Bilgileri Soru Kağıdı” 7 sorudan oluşmaktadır. Araştırma alanı olarak SSK (devredilen) veri tabanı esas alınmıştır.

Bu çerçevede, 15 Ekim-30 Kasım 2007 tarihleri arasında, Türkiye’de 81 ilde 50 ve daha fazla kişi istihdam eden tüm kamu ve özel işyerlerinde “İşgücü Piyasası Bilgileri Soru Kağıdı” uygulanmıştır.

Diyarbakır il sınırları içerisinde 50 ve daha fazla kişi istihdam eden **132 işyeri** tespit edilmiştir. Bu işyerlerinden **123**’üne anket uygulanmıştır. Gerçekleştirilen anket sayısının toplam iş yeri sayısına oranı **% 93,2**’dir.

Anket çalışmasında; meslek sınıflandırması ISCO 88’e göre, iktisadi faaliyet kolları sınıflandırması ise, EFİS’e (Nace Rev. 1.1) göre yapılmıştır.

Yapılan anketle birlikte;

- Çalışanların ve açık işlerin meslekler ve sektörler itibariyle sayısı,
- İhtiyaç duyulan mesleklerin eğitim düzeyleri itibariyle dağılımı,
- Temininde güçlük çekilen meslekler ve
- Önümüzdeki dönem istihdamında artış ya da azalış beklenen meslekler, tespit edilmiştir.

81 il düzeyinde tespit edilen sonuçlar, iller ve Türkiye geneli itibariyle raporlaştırılmıştır. Sonuçların; İl İstihdam Kurulunun, İl Müdürlüğümüzün ve diğer kullanıcıların çalışmalarına yardımcı olacağı düşünülmektedir. Zamanını ayırarak anketimizi cevaplayan tüm işverenlerimize ve anketlerin uygulanmasında emeği geçen Diyarbakır İl Müdürlüğü çalışanlarına teşekkür ederiz.

TABLO 1: ÇALIŞANLARIN SEKTÖRLERE GÖRE DAĞILIMI				
SEKTÖR	İŞYERİ SAYISI	ERKEK	KADIN	TOPLAM
İnşaat	29	3906	91	3997
Gayrimenkul, kiralama ve iş faaliyetleri	19	1972	926	2898
Kamu yönetimi ve savunma, zorunlu sosyal güvenlik	23	1660	132	1792
Elektrik, gaz, buhar ve sıcak su üretimi ve dağıtımı	4	1182	33	1215
Enerji üreten maddeler hariç madencilik ve taşocak.	7	1131	66	1197
Gıda ürünleri, içecek ve tütün imalatı	7	775	30	805
Sağlık işleri ve sosyal hizmetler	5	500	276	776
Ulaştırma, depolama ve haberleşme	6	695	66	761
Toptan ve perakende ticaret	8	603	124	727
Tekstil ve tekstil ürünleri imalatı	4	291	147	438
Metalik olmayan diğer mineral ürünlerin imalatı	3	335	16	351
Enerji veren madenlerin madenciliği ve taşocakçılığı	1	308	8	316
Oteller ve lokantalar	3	205	35	240
Tarım, avcılık ve ormancılık	1	113	6	119
Makine ve teçhizat imalatı	1	111	4	115
Plastik ve kauçuk ürünleri imalatı	1	106	4	110
Eğitim	1	6	84	90
TOPLAM	123	13899	2048	15947

Tarım sektöründe 1, Sanayi sektöründe 28, İnşaat sektöründe 29 ve Hizmetler sektöründe 65 tane olmak üzere 123 adet kayıtlı 50 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerine anket uygulanmıştır.

Çalışanların % 25,1'i İnşaat sektöründe, % 18,2'si Gayrimenkul, Kiralama ve İş Faaliyetleri sektöründe çalışmaktadır. Çalışanların % 87'si erkek, % 13'ü kadındır.

Erkeklerin, % 28,1'i İnşaat, % 14,2'si Gayrimenkul, Kiralama ve İş Faaliyetleri sektöründe çalışmaktadır.

Çalışan kadınların % 45,2'si Gayrimenkul, Kiralama ve İş Faaliyetleri sektöründe istihdam edilmektedir. Sadece, Eğitim sektöründe çalışan kadın sayısı erkek sayısından fazladır.

İl genelinde 50+ istihdamlı işyerlerinde İnşaat sektörünün ağırlığı görülmektedir.

TABLO 2: ÇALIŞANLARIN MESLEKLERİNE GÖRE DAĞILIMI

MESLEKLER	ERKEK	KADIN	TOPLAM
Beden İşçisi (Temizlik)	2635	787	3422
Beden İşçisi (İnşaat)	3167	45	3212
Büro Memuru (Genel)	515	117	632
Mermer Ocakçısı	594	22	616
Diğer Tütün Hazırlayıcılar ve Tütün İmal İşçileri	460	20	480
Diğer Tahmil-Tahliye ve İlgili Yük Taşıma İşçileri	346	14	360
Bilgisayar Operatörü	103	189	292
Şoför (Yük Taşıma)	265	10	275
Güvenlik Görevlisi	256	9	265
Elektrik Tesis İşletme Bakım Teknisyeni	247	1	248
Diğer Tahmil Tahliye İşçileri ve İlgili Yük Taşıma İşçiler	215	0	215
İnşaat Kalfası (Genel)	208	0	208
Garson (Servis Elemanı)	174	2	176
Beden İşçisi (Genel)	165	0	165
Aşçı	124	17	141
Makine Teknisyeni (Genel)	133	0	133
Sağlık Memuru	85	38	123
Beden İşçisi (Bina İnşaatı)	121	0	121
Satış Elemanı	70	48	118
Hekim (Genel)	91	26	117
Kurye	116	0	116
Veri Giriş Kontrol İşletmeni	109	0	109
Kan Bankası / Aferez Ünitesi Hemşiresi	105	0	105
Elektrik Teknisyeni (Genel)	99	1	100
Şoför (Yolcu Taşıma)	93	0	93
Hemşire (Genel)	11	80	91
Eğitim Öğretim Görevlisi	6	84	90
Beton Teknikeri	83	0	83
Yer Hostesi	68	8	76
Bekçi	72	0	72
Haberleşme Cihazları (Tesisat) Bakım Ve Onarımcısı	68	4	72
Muhasebeci	58	14	72
Asbestli Çimento İmal İşçisi	71	0	71
Dozer Operatörü	71	0	71
Cer Makinesi Operatörü	59	11	70
Diğer Koruyucu Güvenlik Elemanları	65	5	70
Diğer Hayvan Yetiştiricileri ve Tarım İşçileri	64	5	69
Otobüs Şoförü (Kaptan)	67	0	67
Tamirci-Makinist (Fabrika Bakımı)	61	3	64
Vater Makinası Operatörü	10	53	63
Fayans, Seramik ve Karo Döşemecisi	62	0	62
Diğer İmalat ve İlgili İşçiler (Makine ile)	58	0	58

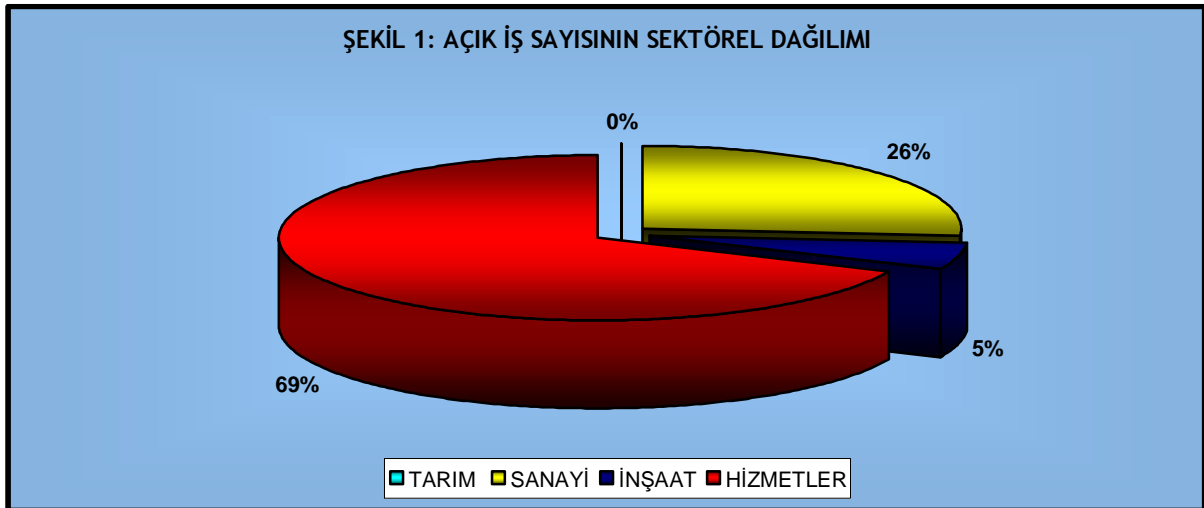
Çalışanların mesleklerine göre dağılımında en fazla çalışanın bulunduğu ilk 40 meslek Tablo 2’de gösterilmiştir.

İlk sıralarda Temizlik İşçisi ile İnşaat İşçisi bulunmaktadır. Erkeklerin en çok çalıştığı meslek Beden İşçiliği (İnşaat) iken, kadınların en çok çalıştığı meslek Beden İşçiliği (Temizlik)’dir.

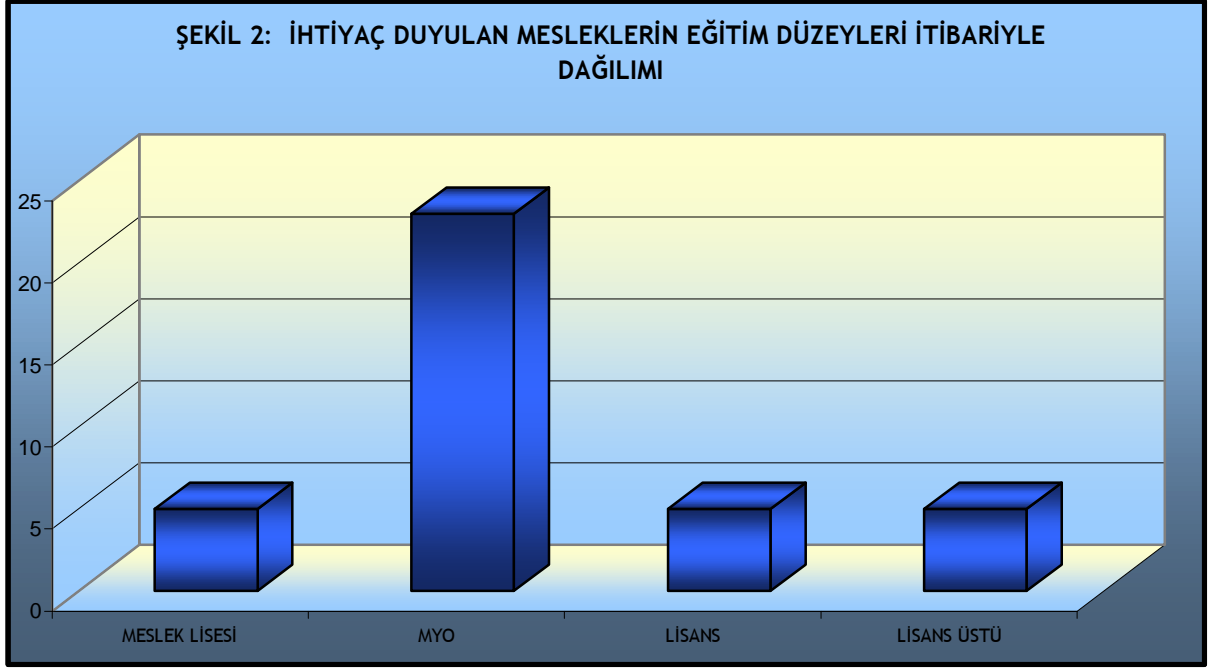
TABLO 3: MESLEKLERE GÖRE AÇIK İŞ SAYISI	
MESLEKLER	AÇIK İŞ SAYISI
Hemşire (Genel)	17
Sağlık Memuru	5
Sayaç Ayar, Ölçü Kontrol Ve Tamir Teknisyeni	4
Bilgisayarlı Muhasebe Elemanı	2
Diğer Makine Mühendisleri	2
Elektrik Mühendisi (Genel)	2
Endüstri Mühendisi (Genel)	2
Avrupa Birliği İlişkileri Elemanı	1
Makine Mühendisi (Genel)	1
Mekanik Bakım-Onarımcı	1
Ziraat Mühendisi	1
Toplam	38

Anketin yapıldığı zamanda işyerlerinin ihtiyaç duyduğu eleman sayısını ve mesleklerini gösteren tablo yukarıda yer almaktadır.

Mevcut açık işlerde Sağlık sektörünün ağırlığı görülmektedir. Açık işlerin % 57,9’u Hemşire ve Sağlık Memurudur.

Açık işlerin % 26'sı Sanayi sektöründe iken, % 69'u Hizmetler sektöründedir. Anketin Ekim-Kasım aylarında yapılmasından dolayı İnşaat sektöründe açık iş oranı düşüktür. Tarım sektöründe ise, açık iş talebi yoktur.

Mevcut açık işlerde istenen eğitim durumlarına bakarsak; açık işler için en çok meslek yüksekokulu mezunları tercih edilmektedir. Görüldüğü üzere açık işlerin yapısı ile ilgili olarak da istenen eğitim düzeyleri lise ve üstü durumundadır. Açık işler için lisansüstü düzeyinde eğitim istenmesi de diğer dikkat çekici bir noktadır.

Temininde güçlük çekilen meslekler ve bu mesleklerde ihtiyaç duyulan kişi sayısı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

TABLO 4: TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER	
MESLEKLER	SAYI
Maden Mühendisi (Genel)	3
Bilgisayarlı Muhasebe Elemanı	2
Büro Memuru (Genel)	2
Elektrik Mühendisi (Genel)	2
Endüstri Mühendisi (Genel)	2
Forklift Operatörü	2
Mermer Teknikeri	2
Peyzaj Mimarı	2
Makine Mühendisi (Genel)	1
Mekanik Bakım-Onarımcı	1
Uluslararası Ticaret Yönetimi Meslek Elemanı	1
Ziraat Mühendisi	1
TOPLAM	21

Temininde güçlük çekilen mesleklerin önemli bir bölümü Mühendislik, Mimarlık gibi en az lisans seviyesinde eğitim gerektiren alanlara yöneliktir. En fazla temininde güçlük çekilen meslek Maden Mühendisidir.

TABLO 5: 12 AY SONRA İSTİHDAM ARTIŞI BEKLENEN MESLEKLER	
MESLEKLER	SAYI
Bakım Elektrikçisi	4
Mekanik Bakım-Onarımcı	4
Elektrik Mühendisi (Genel)	2
Endüstri Mühendisi (Genel)	2
Diğer Makine Mühendisi	2
Makine Mühendisi (Genel)	1
Uluslararası Ticaret Yönetimi Meslek Elemanı	1
TOPLAM	16

Anket düzenlendikten 12 ay sonra, çalışan sayısında artış beklenen meslekler ve hangi meslekte ne kadar artış beklendiği yukarıdaki tabloda gösterilmiştir. Bu tablo bize bir anlamda 12 ay sonraki beklenen açık işleri vermektedir.

İstihdamında en çok artış beklenen meslekler Sanayi sektörüne yöneliktir. En fazla artış beklenen meslekler, Elektrikçi ve Mekanik Bakım-Onarımcıdır.

Artış beklenen meslekler nitelik gerektiren mesleklerdir. Bunun içinde bugünden önlem alınmalı ve bu mesleklerle ilgili eleman yetiştirilmelidir. Ancak mühendis gibi açık bulunan mesleklerde kısa vadede önlem almak mümkün olamamaktadır. Diyarbakır'da artış beklenen mesleklerde istihdam edilmesi planlanan kişi sayısı oldukça azdır.

Diyarbakır ilinde 50 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinde anket düzenlendikten 12 ay sonra çalışan sayısında azalış beklenen meslek ve sektör bulunmamaktadır.

İstihdam artışı mesleklerin sektörel dağılımına bakıldığında; Plastik ve Kauçuk Ürünleri İmalatı sektöründe 12 kişilik, Enerji Üreten Maddeler Hariç Madencilik ve Taşocakçılığı sektöründe 4 kişilik olmak üzere toplam 16 kişilik istihdam artışı beklenmektedir.

Anket düzenlendikten 12 ay sonra meslekler bazında öngörülen net istihdam artışından net istihdam azalışı çıkarıldığında, istihdamın 16 kişi artacağı beklenmektedir.

İstihdamın bir yıl sonra 50 ve daha fazla işçi çalıştıran işyerlerinde % 1 oranında artacağı öngörülmektedir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Anket yapılan işyerlerinin % 1'i Tarım sektöründe, % 23'ü Sanayi sektöründe, % 24'ü İnşaat sektöründe, % 52'si Hizmetler sektöründe faaliyet göstermektedir. Çalışanların % 87'si erkek iken, % 13'ü kadındır. Erkeklerin en çok çalıştığı meslek "**Beden İşçiliği (İnşaat)**" iken, kadınların en çok çalıştığı meslek "**Beden İşçiliği (Temizlik)**"dir.

12 ay sonra toplam istihdamın % 1 oranında artacağı tahmin edilmektedir.

Anketin yapıldığı dönemde **38 açık iş** tespit edilmiştir. Açık işlerde Sağlık sektörünün ağırlıkta olduğu görülmektedir. Açık işlerin % **57,9**'u Hemşire ve Sağlık memurudur.

Temininde güçlük çekilen mesleklerde Mühendislik, Mimarlık gibi en az lisans seviyesinde eğitimin gerektiği meslekler ağırlıktadır. En çok temininde güçlük çekilen meslek Maden Mühendisliğidir.

İstihdamında en çok artış beklenen meslekler Sanayi sektörüne yöneliktir. En fazla artış beklenen meslekler, Elektrikçi ve Mekanik Bakım-Onarımcıdır. İstihdam artışının % **50**'sinin bu mesleklerde olması beklenmektedir.

İstihdamında azalış beklenen herhangi bir meslek ve sektör bulunmamaktadır.

Sektörel olarak Plastik ve Kauçuk Ürünleri İmalatı ile Enerji Üreten Maddeler Hariç Madencilik ve Taşocakçılığı sektörlerinde istihdam artışı beklenmektedir.

Açık işler, temininde güçlük çekilen meslekler ve artış beklenen meslekler de benzerlikler olduğu dikkat çekmektedir. Sayıları ve oranları farklı olsa da üç grupta da bulunan meslekler görülmektedir. Örneğin, Mekanik Bakım-Onarımcı ve Makine Mühendisliği vb. Bu tür mesleklerin seyri gözlem altına alınabilir.